

7. oktober 2008

UKA2008/6
(UKA 2007/55 – UPA 2008/15)

Kalaallit Nunaata Aatsitassarsiornermi Aningaasaateqarfia pillugu Inatsi-

sartut inatsisissaattut siunnersuut

pillugu

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini makkuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Augusta Salling, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Otto Jeremiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Palle Christiansen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Davidsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit

1. Siunnersuutip Inatsisartunit suliarineqarnera

Siunnersuut matumani pineqartoq UKA 2007-imi suliarineqartussatut saqqummiunneqaqqaarpoq. Siunnersuutilli suliarineqarnissaanut Namminersorneq pillugu Isumalioqatigiissitap suliaminik naammassinninnissaa utaqqimaarneqartussatut isigineqarmat siunnersuutip siullermeerneqarnissaa UPA 08-mut kinguartinneqarpoq.

UPA 08-mi siullermeerinerup kingorna siunnersuut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami suliarineqartussanngorlugu innersuussutigineqarpoq. Ataatsimiititaliami sukumiisumik suliarinninnissamut piffissaqarluartitsinissaq siunertaralugu siunnersuut UKA 2008-mi aappassaaneerneqassasoq aalajangerneqarpoq.

Inatsisartut siunnersuummik siullermeerineranni siunnersuut ataatsimut isigalugu Inatsisartuni partiinit tamanit taperserreqarpoq. Tamatuma saniatigut Inuit Ataqatigiit oqaaseqartartuat siunnersuummi aalajangersakkanut aalajangersimasunut oqaaseqaatinik arlalinnik saqqummiussaqqarpoq.

Siullermeerinermi partiit oqaaseqartartuisa saqqummiussa at isumaliutissiisummut **ilanngussaq 1**-ip ataanut ilanngunneqqarput.

2. Siunnersuutip siunertarisaa

Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaannik inissiiffissamik aningaasaateqqarfimmik pilersitsisoqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqqarpoq. Inuiaqatigiinni aningaasaqarniarnerup patajaatsuunissaa eqqarsaatigalugu Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaat siunertanut siunissamut ungasissumut isigisunut iluanaarutaasunullu atorneqqarnissaat taamaaliornikkut qulakkeerniarneqqarpoq.

Inatsit atuutilissaaq, tamatumalu kingorna ukiumi naatsorsuusiorfiusumi Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaasa 5 mio. kr.-it siullermeertumik qaangerannit ukiumi tulliuttumi aningaasaateqqarfik pilersinneqqassalluni.

Isumannaatsumik qulakkeerinissaaq aningaasaqarnikkullu sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqqarnissaaq anguneqqarsinnaanngorlugit aningaasaateqqarfimmi aningaasat katersorneqqartut aningaasaliissutigineqqassapput. Nunami namminerimi aningaasaqarnikkut patajaatsuunissaaq aningaasalersuinikkullu annaasaqaratarsinnaanerup siammarsarneqqarnissaa qulakkeerniarlugu aningaasaateqqarfimmi aningaasat katersorneqqartut taamaallaat nunatta avataani aningaasalersuineranut atorneqqassapput.

Aatsitassarsiornermut tunngasunut kiisalu suliassaqqarfinnut nutaanut ataatsimoortumik tapiissutinik ilaqartinnagit Naalagaaffimmit tiguneqqartunut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutaannut matussutissatut aningaasaateqqarfiup aningaasaataanik ingerlaavartumik tiguisarnissaaq siunnersuutigineqqarpoq.

Tamatuma saniatigut Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaat ima amerlatigilissagaluarpata Naalagaaffiup nunatsinnut ataatsimoortumik tapiissutai ikilillutik ataatsimoortumik tapiissutit ikilissutaasa amerlaqataannik aningaasaateqqarfimmit Namminersornerullutik Oqartussanut aningaasanik tunniussisoqarsinnaavoq.

Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaat ima amerlatigilissagaluarpata Naalagaaffiup nunatsinnut ataatsimoortumik tapiissutai atorunnaarsinneqqarlutik ani-ngaasaateqqarfimmit Namminersornerullutik Oqartussanut tunniussat maannamut ataatsimoortumik tapiissutinit amerlanerusinnaapput.

Inatsisartut aningaasaliissuteqartarnermut inatsisaat aqputigalugu aningaasaliissuteqarnissamilluunniit aalajangersimasumik qinnuteqaammik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap akuersissuteqartoqarneratigut aatsaat aningaasaateqarfimmit Namminersornerullutik Oqartussanut aningaasanik nuussisoqarsinnaassaaq.

Siulersuisunit tallimanik inuttaqartumit, piunasaqaatit erseqqinnerusut malillugit Naalackersuisunit toqqarneqartunit, arlaannaanulluunniit attuumassuteqaanngitsunit suliaasaqarfimmullu ilisimasaqarluartunit aningaasaateqarfik aqunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Aningaasaateqarfiup ulluinnarni ingerlanneqarnera allattoqarfimmit pisortamit siulersuisunit toqqarneqartumit siulersuisunullu atasumit siulersorneqartumit isumagineqassaaq. Siulersuisut, pisortaq kiisalu soqutigisallit allat pisussaaffimminnik eqquutsitsinngippata iliuseqarfigineqartussatut suliaannagortinneqarnissaannut pineqaatissinneqarnissaanulluunniit inatsimmi tunngavissiisoqarpoq.

Aningaasaateqarfiup aningaasaataanik aqutsineq inissiinerlu inummit ataatsimit arlalinnilluunniit imaluunniit suliffeqarfimmit aningaasatigut pisuussutinik aqutsinissamik aningaasalersuinermillu annertuumik immikkullu ilisimasaqartunit aammalu aningaasanik ingerlatsineq pillugu inatsimmi ilaatinneqartunit isumagineqassapput.

Ileqqorissaarnikkut mianerisassat malillugit aningaasaateqarfiup aningaasaatai aqunneqassapput.

Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inatsimmi maleruagassat malillugit naatsorsuutinik kukkunersuikkanik kiisalu nalunaarusiamik tamanit pissarsiarineqarsinnaasunik aningaasaateqarfik ukiumoortumik saqqummiussisassaaq.

3. Tusarniaaneq

Ulloq 10. april 2007 tusarniaanermut akissuteqarnissamut killissaritillugu siunnersuut ulloq 8. februar 2007-imi tusarniaassutigineqarpoq.

Tusarniaaffigisanut kiisalu tusarniaanermit akissutinut takussutissiaq **ilanngussaq 2-**p ataani ilanngunneqarpoq.

Siunnersuutip ataatsimiititaliami suliarineqarnerani tusarniaarnermit akissutit oqaaseqaateqarfigineqarnissaannut tunngavissaqarsimannilaq.

4. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

4.1 Nalinginnaasumik isumaliutiginninnerit

Aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmik pilersitsiniarnermik isumaliutiginninnermut atatillugu pissutsit sisamat immikkut pingaarutilittut ataatsimiititaliamit isigineqarput.

- Aatsitassanit, tassunga ilanngullugu uuliamit isertitat nikerartuupput ataavartuunatillu.
- Aatsitassarsiornermit isertitanik annertuumik atuinikkut nunatta aningaasaqarnikkut patajaatsuunera annertuumik sanngiillisinneqarsinnaavoq ("Hollandimiut nappaataat").
- Namminersorneq pillugu inatsisissatut siunnersuut akuersissutigineqassappat akisussaaffeqarfiit allat Naalagaaffimmit tiguneqartut Kalaallit Nunaata nammineq aningaasalersortussaavai.
- Inuit 63-it sinnerlugit ukiullit marloriaatinngornissaannik naatsorsuutiginninneq pissutigalugu innuttaasut katitigaanerat ukiut 30-t tulluuttut ingerlaneranni annertuumik allannguuteqassaaq.

Unammilligassat tamakku aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfiup immiini kisimi aaqqiivigisinnaanngilai. Kalaallilli Nunaata aatsitassarsiornermit annertuumik isertitaqalernissaa tunngavissaatillugu aningaasaqarnikkut politikip patajaatsup qulakkeerneqarnissaanut aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfik sakkussaalersinnaavoq pingaarutilik. Taamaalilluni aningaasaateqarfik taamaattoq aqutsigalugu aningaasanik katersinikkut aatsitassarsiornermit isertitanik atuineq nalingiissarneqarlunilu suliaasaqarfinnik nunatsinnut nuunneqartunik isumaginninnermut aningaasartuutit akilerneqarnissaannut aningaasanik atugassaqaarnissaaq qulakkeerneqassaaq kiisalu ilaatigut utoqqarnik paaqutarinninnermut pensionisianullu pisortat aningaasartuutaannik qaffattussatut naatsorsuutigineqartunik aningaasalersueqataaneq qulakkiissallugu.

Tassunga atatillugu immikkut erseqqissaatigineqassaaq suliaasaqarfinnik allanik Naalagaaffimmit nunatsinnut nuussinerit arriitsumik pisariaqartut, aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmit akiliutit aqutugalugit suliaasaqarfinnik annertuumik aningaasartuuteqarfiusussanik nunatsinnut sukkasuumik nuussisoqassappat tamanna Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut patajaatsuunissamik anguniagaqarnermut naapertuutissanngimmat.

Pisortat aatsitassarsiornermit isertitaannik Namminersornerullutik Oqartussat atuinera ersarissisinneqarnissaanut aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfik naleqquttutut isigineqarpoq. Taamaalilluni aatsitassarsiornermit isertitat atornerarnerat malinnaavigineqarsinnaalissagalarpoq Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsinermut aningaasartuutaasa nalinginnaasut annertusineqarnissaannut aatsitassarsiornermik isertitat atornaveersarneqarnissaannut iluaqutaasussamik. Tassunga atatillugu aningaasaqarnikkut politikimut qajannaatsumut siunissamullu isigusumut atatinneqaruni aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfik aatsaat ingerlalluarsinnaassammat erseqqissaatigissallugu pingaaruteqartorujussuuvoq. Aningaasaateqarfimmi aningaasanik katersillunilu Namminersornerullutik Oqartussat akiitsortassappata naapertuutinngilaq. Taamaalilluni aningaasaqarnikkut politikimik ingerlatsinermut sanaartornermullu missingersuutini

sinneqartooruteqarfiusumik ungasissumut isigisumik attanneqarsinnaasumillu Namminersornerullutik Oqartussat aaqqissuussinnaallutillu malinnissinnaappata aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmik pilersitsinissaq aatsaat naapertuutissaq.

Aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfik iluatsissappat suliniutinik allanik, tassunga ilanngullugu minnerunngitsumik aaqqissuussaanermut suliffeqarnermullu politikip ingerlateqqinneqarneranik malitseqartinneqassaaq. Taamaalilluni aatsitassarsiornermit isertitanit annertuunit katersat pisortat sullississutaasa amerlanerulernissaannik pitsaanerulernissaannillu piunasaqartoqarnissaa naalakkersuineramik suliaqartunik piareersimaffigineqartariaqarpoq, soorlu assersuutigalugit siusinnerusukkut pensionisiaqarsinnaaneq, sulinngiffeqarnerit sivisunerusut, pensionisiaqalernissamut ukiut appasinnerusut aammalu sapaatip akunneri suliffiusut sivikinnerusut il.il. Taamaaliornikkut kalaallit sulisinnaasut naleqassusiata ajornerulersinneqarnissaa qinikkat tungaanit akueriinnarneqarpat tamanna aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmi aningaasat katersorneqartut nalingannit tassanngaanniillu iluanaarutit nalingannit annertuneruleriaannaavoq. Aningaasaqarnikkut politikip patajaatsuunissaanut atugassaqaassutsimullu aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfiup kisimi qulakkeerinnittuusinnaannginnera assersuutikkut tassuunakkut ersarissisinneqarluarpoq.

4.2 Isumaliutiginninnerit aalajangersimasut

4.2.1 Aatsitassarsiornermut Aningaasaateqarfimmit Namminersornerullutik Oqartussanut aningaasanik nuussineq aningaasaateqarfimmullu tunngatillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqartussaaffia

Aningaasaateqarfimmit Namminersornerullutik Oqartussanut aningaasanik nuussisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi kapitali 4-mi maleruagassiorpoq.

Makkununga immikkoortitsisoqarpoq:

- a. Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaat qanoq ilisukkut Naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit ikilinerannik kinguneqartinneqartassanngitsut.
- b. Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermit isertitaat qanoq ilisukkut Naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit ikilinerannik kinguneqartinneqassanersut.
- c. Namminersornerullutik Oqartussat isertitaat qanoq ilisukkut Naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit atorunnaarnerannik kinguneqartinneqartassanersut. Tassa imaappoq aatsitassarsiornermit isertitat 6-7 mia. kr.-inngorpata.

Ataatsimoortumik tapiissutit atorunnaarnerannik kinguneqartumik aatsitassarsiornermit isertitat annertussuseqalernissaasa tungaanut aningaasaateqarfiup aningaasaataanik atuisinnaanermut arlalinnik killilersuisoqarpoq. Piffissami tassani (Imm. a aamma b siulianiittut)

aatsitassarsiornermut aningaasalersuinermi Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutaasa, aatsitassarsiornermik ingerlatsinermit aningaasartuutit aammalu ataatsimoortumik tapiissutitaqanngitsumik suliaassat Namminersornerullutik Oqartussat Naalagaaffimmit tigusaasa isumagineqarnerannut aningaasartuutit matussuserneqarnissaannut aningaasat katersorneqartut taamaalillutik taamaallaat atorneqarsinnaassapput. Taamaattorli ataatsimoortumik tapiissutit ikilissutaannit amerlanerusunik akiliuteqartoqarsinnaassanngilaq. Taamaalilluni ataatsimoortumik tapiissutit atorunnaarnissaasa tungaanut aningaasaqarnermut inatsimmi ingerlatsinermit aningaasaliissutinik allanik nutaanilluunniit aningaasalersuinissaq siunertaralugu aningaasaateqarfimmit aningaasanik katersanik imaluunniit tassanngaannit iluanaarutinik tiguisoqarsinnaanngilluinnassaaq, aningaasaliissutit taakku inatsisissatut siunnersuummi § 2 aammalu inatsimmut nalinginnaasumik nassuiaatini immikkoortut 1.2.1 aamma 1.2.2 naapertorlugit aatsitassanut inatsimmi siunertarineqartunut naapertuutinngippata.

Aningaasaateqarfimmit aningaasanik Nunatta Karsianut tunniussineq inatsimmi § 2, imm. 2, nr. 4 naapertorlugu aningaasanut inatsit aqutigalugu imaluunniit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatip akuersissutigineqarneratigut aatsaat pisinnaavoq. Tassunga atatillugu nunatta karsiata aningaasaataanik aningaasaqarnikkut pingaarnersuilluni tulleriarinerup ukiumoortumik aningaasanut inatsimmut atatillugu pisarnissaanik missingersuusiornermut inatsimmi tunngavimmut akerliunngitsumik aningaasaateqarfiup aningaasaataanik atuisarnissaq pisariaqartoq erseqqissassallugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap immikkut tunngavissaqarsoraa. Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaanni ukiup ingerlanerani amigartooruteqarfinnik matussusiinissamut aningaasaateqarfiup aningaasaatai atorneqassanngilluinnarput. Aningaasaateqarfik taamaalilluni ingerlatsinermit sillimmatitut atorneqartussaannngilaq. Aammattaaq ukiumoortumik aningaasanut inatsisini amigartooruteqarnikkut Namminersornerullutik Oqartussat akiitsoqalersinnaanngilluinnarput, akiitsut taakku aningaasaateqarfimmi aningaasanit katersanit taarserneqartussaanagerat innersuussutigalugu. Kiisalu Aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmit isertitassatut aningaasartuutissatulluunniit naatsorsuutigineqartut innersuussutigalugit naalakkersuisoqarfik aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinik malinninngitsoorpat tamanna inatsisinik unioqqutitsinerussaaq akuerineqarsinnaananilu, tamatumani taamatut iliornissamut inatsisitigut immikkut tunngavissiisoqarsimannngippat.

Aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmik pilersitsineq aningaasaqarnikkut politikimik isumannaatsumik sanioqqutsinissamut periarfissiinnngimmat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap taamatut oqaaseqaateqarnermigut erseqqissaatigerusuppaa. Aammattaaq Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutinik aqutsineranik sakkukillisisinissamut aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfik periarfissiinnngilaq.

4.2.2 Aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfiup nunatta karsiata aningaasartuutaanik "matussusiisarnera"

Namminersornerullutik Oqartussat aatsitassarsiornermik ingerlatanut aningaasalersuutitut aningaasartuutaat imaluunniit suliassat tiguneqartut isumaginerannut aningaasartuutit ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi aningaasanut inatsimmi imaluunniit ilassutitut aningaasaliissutini missingersuusiorneqarsimasunit amerlaneruppata imaluunniit ikinneruppata aningaasat assigiinngissutaasa amerlaqataat nunatta karsiata aatsitassarsiornermullu aningaasaateqarfiup akornanni nuunneqassasut inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 4-mi allassimavoq.

Aalajangersagaq taamaalilluni pisunut assigiinngitsunut marlunnet sammitinneqarpoq:

- a. Naatsorsuutit akuersissutigineqarnerisa kingorna *atuinikinnerussutit* nunatta karsianit aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmut nuunneqassapput.
- b. Aningaasat aningaasaliissutinit akuersissutitaqanngitsumik *atuinerussutit* amerlaqataat aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmit nunatta karsianut nuunneqassapput.

Inatsisissatut siunnersuummi immikkoortoq a naapertorlugu aningaasaliissutinit pineqartunit *atuinikinnerussutit* nunatta karsiata naatsorsuutaanik akuersissuteqareernerup kingorna aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmut nuunneqartarnissaat ajornaqutissaqanngitsutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq.

Taamaattorli immikkoortoq b-mi pisinnaasutut oqaatigineqartoq annertuumik ajornartorsiutitaqarpoq.

Assersuutigalugu takorloorneqarsinnaavoq inatsisilerinermit tunngasut nunatsinnut nuunneqarnerata kingorna Kalaallit Nunaanni inatsisilerinermit aqutsisoqarfiup ingerlanneqarneranut Namminersornerullutik Oqartussat 250 mio. kr.-inik immikkoortitsisut. Ukiup naatsorsuusiortifiususup naanerani paasinarsivoq aningaasartuutit 300 mio. kr.-iusut. Pisumi taamaattumi immikkoortoq b malillugu 50 mio. kr.-it aningaasaateqarfimmit nunatta karsianut nuunneqassapput. Sukkulluunniilli pisoqassanngilaq pisoqanngisaannassallunilu, tassami missingersuusiorneqarnermut inatsimmi § 1, imm. 3 naapertorlugu aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinik sippuinissaq inatsisinik unioqutitsinerummat. Missingersuusiorneqarnermut inatsimmi aalajangersakkamik taaneqartumik sanioqutsisinnaaneq ilumut kissaatigineqarnerisut inatsimmi aalajangersagassatut siunnersuutigineqartumi allassimanngikkaluarpoq. Pisumili tassanerpiaq *inatsisinik naapertuinissap piviusullu* akornanni assigiinngissuteqarpoq. Maleruagassanillu inatsisinik unioqutitsinerit akuerineqarnissaannut atorneqarsinnaasunik aalajangersaanissaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit pisariaqartutut isigineqanngilaq.

Taamaalillunilu inatsisissatut siunnersuut iluserisamisut isikkoqartillugu akuersissutigineqassappat missingersuusiorneqarnermut inatsimmi aalajangersagaq taaneqartoq qitiusoq taamatullu missingersuusiorneqarnermut inatsimmi aalajangersakkat allat pisortat aningaasartuutaannik sunniuteqarluartumik aqutsinissamik qulakkeerisuusut malitsinniarneqarnissaat ajornakusoortorujussuussaaq. Tassami

amigartoorutit aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmi aningaasanit katersorneqartunit matussuserneqarnissaat imaluunniit ukiup siuliani atuinikinnerussutit piffissap taamaalinerani aningaasaateqarfimmut nuunneqarsimanerat tunngavilersuutigalugu aningaasaliissutini inatsisissatut siunnersuummi taaneqartuni missingersuutunik sippuineq sunaluunniit ajortoqannginneraanerarluni illersorniarneqassasoq naatsorsuutigineqarsinnaammat.

Akerlianik aatsitassarsiornermut tunngasunut suliassaqarfiillu nunatsinnut nuunneqartut isumagineqarnerannut aningaasartuutit ukiumoortumik aningaasanut inatsisini ingerlatsinermut tapiissutitulluunniit aningaasaliissutini aalajangersimasuni takuneqarsinnaanissaannik tunngavik atuutiinnassasoq avaqqutassaannigsumik suli piumasarineqartariaqarpoq. Aningaasaliissutit taakku aningaasaliissutit allat assigalugit malinneqartussaapput. Piumasaqaatip tamatuma avaqqunneqarnissaannut tigussaasumik tunngavissaqarsorinangilaq.

Kiisalu amigartoorutininik matussusiiarnissamik siunnersuuteqarneq aningaasaqarnikkut ineriartornerup patajaatsuunissaata qulakkeerneqarnissaanik inatsisissatut siunnersuummi matumani pineqartumi siunertarineqartumut naapertuussorinangilaq, tassa nunatta karsiata aningaasartuutitut aningaasaliissutaasa aalajangersimasumik aqunneqarnerannik annikillisisineq aningaasartuutit annertusiartuaarnerisa aqukkuminaallinerannik pinngitsoorani kinguneqassammat.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisartut inatsisissatut siunnersuummik pingajussaaneerineranni aalajangersakkamut pineqartumut **allannguutissatut siunnersuummik** Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit **kaammattorneqassapput**, taamaaliornikkut aatsitassarsiornikkut ingerlatanut imaluunniit suliassanut nunatsinnut nuunneqartunut atatillugu missingersuutitigut sippuinnernut aningaasanik matussutissanik Aatsitassarsiornermut Aningaasaateqarfimmit nuussinissamut periarfissaq inatsisissatut siunnersuummit peerneqarsinnaaqullugu. Tamanna pisinnaavoq oqaatsit "*amerlaneruppata imaluunniit*" kiisalu uniffik kingulleq oqaatsinik imaattunik aallarnerneqartoq "*Aningaasaateqarfik...*" aalajangersakkamit peerneqarpat. Naalakkersuisut aappassaaneerinninnermut akissuteqaamminni taamaaliornissamik nalunaaruteqarnissaat qilanaarineqarpoq.

4.2.3 Aningaasaateqarfiup siulersuisullu arlaannaanulluunniit attuumassuteqannginnissaasa oqartussaaffiisalu qulakkeerneqarnissaannik pisariaqartitsineq

Aningaasaateqarfiup aqutsisui aqunneqarneralu, tassungalu ilanngullugit aningaasaateqarfiup siulersuisuisa katitigaanerat siulersuisunilu ilaasortat piginnaasarisassaas pillugit piumasaqaatinik inatsimmi kapitalimi 7-imi aalajangersaasoqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 11 naapertorlugu aningaasaateqarfik siulersuisunit tallimanik inuttalimmit aqunneqassaaq. Inatsisilerinikkut pissutsinik, aningaasatigut pisuussutinik aqutsinermik aningaasalersuinermillu kiisalu aatsitassanik

misissuinermi atorluaanermilu aningaasaqarnikkut inuussutissarsiornikkullu pissutsinik siulersuisut qaffasissumik ilisimasaqassasut aalajangersakkami allassimavoq. Siulersuisuni ilaasortat suliatigut piginnaasaat taamaallaat tunngavigalugit toqqarneqassapput aammalu inatsisilerinikkut pissutsinik, aningaasatigut pisuussutinik aqutsinermik, aningaasalersuinikkut pissutsinut aningaasaliisarnermik aatsitassanillu ingerlataqarnermik inuussutissarsiutigalugu misilittagallit immikkullu ilisimasallit kisimik toqqarneqarsinnaapput. Siulersuisut taamaalillutik ilisimasaqarluartuussapput aammalu suliatigut uppernarsarneqarsinnaasumik annertuumik ilisimasaqarlutillu misilittagaqartuussallutik. Tamanna pingaaruteqarluinnartutut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isigineqarpoq, minnerunngitsumik aningaasaateqarfiup aningaasanik annertooujussuarnik atugassiissuteqarsinnaanissaa eqqarsaatigalugu. Taamaattumik siulersuisut piginnaasassaattut inatsimmi piumasaqaatit taaneqartut piumasaqaatit minnerpaaffigisassaattut isigineqartariaqarput. Aalajangersakkani taakkunani immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissiisoqanngilluinnarlunilu siunertarisamit sakkukinnerusumik aalajangersakkanik taakkuninnga atuisoqassanngilluinnarpoq.

Taamaattumik ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamik Naalakkersuisut siusinnerusukkut kaammattuutaat naapertorlugu siulersuisut imminnut nalilersortarnissaannut maleruagassanik aalajangersaasoqarnissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit piumasarineqarpoq. Tamatuma saniatigut siulersuisuni ilaasortat ataasiakkaat suna pillugu toqqarneqarnersut aammalu pineqartut piginnaasanik immikkut ittunik aalajangersimasunillu sorlernik aningaasaateqarfimmut siulersuisullu sulinerannut tunniussinersut pillugu aningaasaateqarfiup ukiumoortumik nalunaarusiaani tamatigut nassuiaasoqartassasoq ataatsimiititaliap piumasaqaatigaa.

Aningaasaateqarfiup siulersuisuini ilaasortat suliamut immikkut ilisimasalinnit avataaneersunit akulikitsumik nalilersorneqartarnissaannik periutsimik tamanna tapertalerneqartariaqarpoq, taamaalilluni aningaasaateqarfiup ingerlanissaanut suliatigut piginnaasaqarluartumik ingerlatsinissaq qulakkeerneqarsinnaaqqullugu. Taamatut avataanit naliliisitsinermi assersuutigalugu ilaatinneqarsinnaavoq siulersuisunut ilaasortanik kiisalu minnerunngitsumik siulersuisut siulittaasuannik naliliissutaasumik oqaloqaatigiinnernik ingerlatsisisussatut siulersuisut ukiut pingasukkaarlugit siunnersortimik sulianilluunniit immikkut ilisimasalimmik avataaneersumik allamik aggersaasarnissaat. Oqaloqatigiinnerit inernerat siulersuisunut Naalakkersuisunullu ataatsimut nalunaarusiatut kaammattuutitulluunniit ilusilerneqarsinnaavoq. Professorip Steen Thomsenip, Copenhagen Business Schoolimeersup ilaatigut Danske Bankip siulersuisuinut periuseq taamaattoq kaammattuutigisimagaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq. Periutsip tamatuma aassinga Aatsitassarsiornermut Aningaasaateqarfimmi siulersuisunit atorluarneqarsinnaasoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Nunatsinni innuttaasut sapinngisamik annertunerpaamik iluaqutissinneqarnissaannut tapertassatut siuliani piumasaqaatit siunniutallu naleqquttutut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isigineqarput. Taamaattumik aningaasaateqarfiup

suleriaasissaanik suliarinninnissami piumasaqaatit taakku malinneqarnissaat tamakkiisumillu akuerineqarnissaat pillugu Naalakkersuisunit uppernarsaammik inatsisissatut siunnersuutip matumani pineqartup aappassaaneerneqarnerani tigusaqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 22, imm. 1-2. Suleriaasissap suliarineqarneranut atatillugu siulersuisut siumoortumik pituttorlugit piumasaqarfigineqartariaqanngitsut Naalakkersuisut isumaqassagalarpata inatsisissatut siunnersuutip pingajussaaneerneqarnissaanut allannguutissatut siunnersuut aqutugalugu piumasaqaatit siuliani taaneqartut ukiumoortumik nalunaarusiap imassarisaanut siulersuisunilu ilaasortat nalilerneqartarnerannut ilannguteqqullugit ataatsimiititaliap Naalakkersuisut qinnuigissavai. Inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut Naalakkersuisut akissuteqaamminni taamaaliornissamik nalunaaruteqarnissaat qilanaarineqarpoq.

4.2.4 Siulersuisut siulittaasuata pisortallu naalakkersuinikkut arlaannaanulluunniit attuumassuteqannginnissaasa oqartussaaffiisalu qulakkeerneqarnissaannik pisariaqartitsineq

Inatsisissatut siunnersuummi § 11, imm. 1 naapertorlugu siulersuisuni ilaasortat Naalakkersuisunit toqqarneqassapput. Taamaattorli siulersuisut siulittaasussartik qanoq toqqassaneraat inatsisissatut siunnersuummi toqqaannartumik allassimangilaq. Taamaattumik Naalakkersuisunit allanilluunniit akuleruffigineqaratik siulersuisut siulittaasussartik namminneq toqqartassagaat tunngavissaatinneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 23 naapertorlugu aningaasaateqarfik pisortamit siulersuisunit atorfinitsinneqarlunilu soraarsinneqartussamit ulluinnarni aqunneqassaaq. Tamanna siulersuisut siulittaasuata inassuteqarneratigut pissasoq aalajangersakkami imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq. Siulersuisut siulersuisunut siulittaasoq isumaqatiginngikkunikku inassutigineqartumik siulersuisut malinnikkumanerlutik namminneq aalajangertassagaat aalajangersakkamut nassuiaatini allassimavoq.

Ataatsimut isigalugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit tamanna naammagisimaarneqarpoq.

Pisortamulli piumasaqaatinik pisortigoortunik inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanik ilanngussisoqanngilaq. Assersuutigalugu taakku tassaasinnaapput suliatigut piginnaasat imaluunniit tusaamasanerlunnginnissaq peqataasinnaatitaanerlu pillugit piumasaqaatit. Siulersuisut piginnaasassaannut pisortatigoortumik piumasaqaatinik annertoorujussuarnik inatsisissatut siunnersuummi aalajangersaasoqarnera eqqarsaatigalugu inatsisissatut siunnersuummi ilusiliinikkut amigaat tamanna iluarsineqartariaqarpoq. Minnerunngitsumik pisortap ilaatigut aningaasaateqarfiup tamarmiusup naatsorsuserivianut naatsorsuutinillu ingerlatsivianut qulliinerusumik akisussaasuunera tunngavigalugu. Suliassaq taanna isumagineqanngippat § 49 naapertorlugu pisortaq iliuseqarfigisassanngorlugu pineqaatissinneqarsinnaavoq.

Tamanna tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuutip Inatsisartunit pingajussaaneerreqarneranut inatsisissatut siunnersuummut **allannguutissatut siunnersuummik** Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit **kaammattorneqassapput**, taamaalilluni pisortap suliatigut piginnaasaanut isigineqarneranullu piumasaqaatit minnerpaaffissaasa ilaat pillugit inatsimmi aalajangersaasoqarsinnaaqullugu. Inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerreqarneranut Naalakkersuisut akissuteqaamminni taamaaliornissamik nalunaaruteqarnissaat qilanaarinqarpoq.

4.2.5 Aningaasaateqarfiup aningaasaliisarnerata aqutsineratalu ersarissuunissaannik qulakkeerinnissamik pisariaqartitsineq, tassunga ilanngullugu inatsisartutigoortumik nakkutilliinermik takunnissinnaatitaanissamillu qulakkeerinnissaq

Kalaallit Nunaata eqqaani uuliamik nassaartoqassagaluarpat aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfiimmi aningaasatigut pisuussutit piffissap ingerlanerani milliarder kr.-inik arlalinnik amerlassuseqalernissaat ilimanaateqarpoq. Aningaasaateqarfiup aningaasaatai suliniutinut aalajangersimasunut annertunerusumik annikinnerusumilluunniit inuiaqatigiinnut attuumassuteqartunut atorneqarnissaannik Inatsisartut Naalakkersuisullu akulikitsumik piumasaqarfigineqartalernerannik tamanna pinngitsoornani kinguneqassaaq. Siunissamut qaninnerusumut ajornartorsiummik aaqqiissutissaq tassaasinnaavoq aningaasaateqarfiup aningaasatigut pisuussutaanut iliuusaanullu tunngasunik innuttaasut takunnissinnaatitaanerannik killiliineq ajornakusoortitsinerluunniit. Periuuserli tamanna tamat oqartussaaqataaneranni tunngaviusumik najoqqutarisassanut naapertuutinnilaq. Tamatuma saniatigut aningaasaateqarfiup iliuuserisai paatsuungatitsilissagaluarpata isumaliortitsilissagaluarpataluunniit tamanna pissusissamisuuksaanngilaq.

Ajornartorsiutit taamaattut akiorniarlugit pinaveersimatinniarlugillu aningaasaateqarfiup iliuusai sapinngisamik tamakkiisumik ersarissuusariaqarput. Isumaqatigiinniarnermi pitsaasumik inissisimaneq aningaasaqarnikkulluunniit aningaasaateqarfiup iluanaaruteqarsinnaanerigalua piffissaanngitsukkut paasisutissanik tamanut saqqummiussinikkut ajoquserneqarsinnaatillugit niuernikkut iliuutsinik aalajangersimasunik tamanut soorunami saqqummiussisoqartassanngilaq. Pisulli immikkut ittut taamaattut eqqaassanngikkaanni aningaasaateqarfiup aningaasaatai qanoq aningaasaliissutaanersut aningaasaliinerillu taamaattut qanoq iluanaarutaatiginersut pillugu innuttaasut sukkulluunniit paasisutissanik pissarsisinnaanissaat piumasaqaataasariaqarpoq. Aatsaat taamaaliornikkut aningaasaateqarfiup ingerlaannarnissaanut aningaasaateqarfiullu iliuuserisaanut siunissaq ungasinnerusooq isigalugu innuttaasut tapersersuinissaat qulakkeerneqarsinnaavoq.

Inatsisissatulli siunnersuut piumasaqaammut tassunga tamakkiisumik eqquutsitsinersooq isumaliutigineqartariaqarpoq. Tassunga atatillugu inatsisissatut siunnersuummi kapitali 9-mi aalajangersakkat immikkut soqutiginaateqarput. Aningaasaateqarfiup siulersuisui Naalakkersuisunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassasut § 39-mi allassimavoq. Nalunaarusiaq ukiumoortumillu

naatsorsuutit Naalackersuisunut tunniunneqarnerannit ullut 14-it qaangiutsinnagit tamanit takuneqarsinnaanngortassapput. Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup nittartagaa aqputigalugu tamanna pisinnaasoq aalajangersakkamut nassuiaatini siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersagaq taanna aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmut tunngasunik innuttaasut takunnissinnaatitaanerannut toqqaannartumik imaqartoq inatsisissatut siunnersuummi ajoraluartumik kisiartaavoq.

Innuttaasut aningaasaateqarfimmi taassumalu iliuuserisaanik takunnissinnaatitaanerannut killilerujussuarmut tamatumunnga Norgimi uuliamut aningaasaateqarfimmi pissutsit pillugit Norgimi innuttaasut takunnissinnaatitaanerisa annertuneruneranut assersuutitut sanilliuunneqarsinnaavoq. Norges Bank, Norgimi uuliamut aningaasaateqarfiup aqutsisuatut atuuttoq, ilaatigut aningaasaateqarfiup isertitaasa aningaasartuutaasalu ineriartornerat pillugu paasissutissanik imalimmik qaammatit pingasunngorneri tamaasa Aningaasaqarnermut ministeriaqarfimmut nalunaarusiamik nassitsisarpoq. Tamatuma saniatigut suliffeqarfimmut aningaasaqarnermik misissueqqissaarinermik immikkut ilisimasalimmut arlaanaanullunniit attuumassuteqanngitsumut naalackersuisunit toqqarneqartumut aningaaseriviup nalunaarusiai nassiunneqartarput. Suliffeqarfiup taassuma aningaasaateqarfiup nalunaarusiai misissortarpai, uuttuullu aalajangersimasoq aallaavigalugu aningaaseriviup aningaasaliissutaannit iluanaarutit naammaginartuunersut nalilertarlugu. Norges Bankimit qaammatit pingasunngorneri tamaasa nalunaarusiat aammalu aningaasaqarnermik misissueqqissaarisumit namminersortumit misissoqqissaakkat internetikkut tamanit takuneqarsinnaapput. Taamaalilluni uuliamut aningaasaateqarfiup ingerlataasa tamanit takuneqarsinnaanerattut sunniuteqarluartumik qulakkeerneqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik ileqqorissaarnissamut najoqqutassiat illersorneqarsinnaasut akuerisaasullu aallaavigalugit aammalu aningaasaqarnikkut illersorneqarsinnaasumik iluanaaruteqarluni uuliamut aningaasaateqarfik aningaasaliisarnersoq nakkutigineqarpoq. Taamaalilluni aningaasaateqarfiup iliuuserisaasa ungasinnerusoq isigalugu innuttaasunit tapersorsorneqarnissaannik tunngaviliiniarnerup qulakkeerininniarnellu ilaatut atussallugu taama ilusiliineq naleqquppoq.

Minnerpaamik Norgimi innuttaasut takunnissinnaatitaanerattut qaffasissusilimmik Kalaallit Nunaanni innuttaasut periarfissaat takunnissinnaatitaanerallu qulakkeerneqartariaqartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Tassunga atatillugu aalajangersagaq pingaarutilik tassaavoq § 17, tassani siulersuisut akissarsiassaannut pingaarnersutigit najoqqutarisassat aalajangersarneqarlutik. Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinni Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartuni siulersuisunut ilaasortanut akissarsiarititanik aalajangersaanermut Naalackersuisut najoqqutassiaat naapertorlugit siulersuisut akissarsiaqartinneqassasut aalajangersakkami allassimavoq. Akissarsiat annertussusissaat ullumikkut atuuttut aalajangersakkamut nassuiaatini allassimapput. Tamatumunnga taarsiullugu siulersuisut akissarsiaqartinneqarnerannut najoqqutarisassanik immikkut ittunik aalajangersaanissaminnut Naalackersuisut periarfissaqarput. Sulili taamaaliortoqanngilaq. Pisortap akissarsiassai imaluunniit pisortamut siulersuisuniluunniit ilaasortanut tunuarnermi aqqissuussinerusinnaasut

pillugit aalajangersakkat inatsisissatut siunnersuummi ilaatinneqanngillat. Tassunga atatillugu tunngaviusumik isiginninnerit immikkoortumi matumani aallarniutigineqartut aallaavigalugit pissutsit tamakku inatsisitigut maleruagassiuunneqartariaqartut oqaatigineqarsinnaavoq. Akerlianik aamma oqaatigineqarsinnaavoq pissutsit tamakku illuatungeriit akornanni pituttorsimangitsumik isumaqatigiissutigineqartariaqartut.

Taamaakkaluartorli pissutsit taakku tamakkiisumik ammaffigineqartariaqartut minnerpaamik piumasarineqartariaqarpoq. Inatsisissatulli siunnersuut maannakkutut oqaasertaqartillugu tamanna qulakkeerneqanngilaq. Tamanna allangortinneqartariaqarpoq.

Aningaasaateqarfimmit aningaasanik Namminersornerullutik Oqartussanut nuussisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi §§ 6-7-imi aalajangersakkat ilanngunneqarput. Aningaasaliissutinut inatsit Inatsisartunit akuersissutigineqartoq imaluunniit ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartoq aqutugalugit tamanna pisassaaq. Taamaalilluni aningaasaateqarfiup aningaasaqarnikkut iliuuserisaasa inatsisartutigoortumik annikkaluamik nakkutigineqarsinnaanerat qulakkeerneqassaaq. Akerlianik aningaasaateqarfiup ukiup ingerlanerani ingerlaavartumik ingerlataanut inatsisartutigoortumik takunnissinnaanermut nakkutilliisnaanermullu periarfissanik inatsisissatut siunnersuut toqqaannartumik imaqanngilaq. Assersuutitut Norgimi uuliamut aningaasaateqarfiup ingerlatai aqutsisuilu kukkunersiuusumit Norgimi stortingimit toqqarnerqartumik stortingimullu toqqaannartumik nalunaarusiortartumit namminersortumit immikkut kukkunersiorneqartarput.

Minnerpaamik Norgimi Stortingimut naapertuuttumik qaffasissusilimmik nunatsinni Inatsisartut periarfissaat takunnissinnaatitaanerallu qulakkeerneqartariaqartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Kiisalu inatsisissatut siunnersuummi § 39-mi aalajangersagaq allangortinneqartariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, taamaalilluni aningaasaateqarfiup ukiumoortumik naatsorsuutai nalunaarusiaalu Naalackersuisunut nassiunneqarnerat ilutigalugu Inatsisartut Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaannut Inatsisartullu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut nassiunneqarsinnaaqqullugit. Taamaalilluni Inatsisartut aningaasaqarnermut tunngasuni ataatsimiititaliaata pingaannerup Naalackersuisunit ajornerusumik inissisimatinneqarnissaanut tunngavissaqanngilaq.

Aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfiup aningaasaqarnikkut ulluinnarnilu iliuuserisaasa tassanilu akissarsiarititaasut ersarissuunissaannik aammalu innuttaasut taakkuninnga tamakkiisumik takunnissinnaatitaanissaannik kiissalu inatsisartutigoortumik nakkutilliinissamik qulakkeerisunik inatsimmi piumasaaqatinik ilanngussisoqarnissaa pingaaruteqartorujussuusooq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ataatsimut isigalugu isumaqarpoq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuutip pingajussaaneerneqarnissaanut allanguutissatut siunnersuummik Naalackersuisut saqqummiusseqqullugit

ataatsimiititaliamit **qinnuigineqassapput**, taamaalilluni immikkoortumi matumani pineqartumi anguniakkat isumaliutillu taaneqartut inatsimmut ilanngunneqarsinnaaqqullugit. Inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerqarneranut Naalakkersuisut akissuteqaamminni taamaaliornissamik nalunaaruteqarnissaat qilanaarineqarpoq.

4.2.7 Siunissami kinguaassatta periarfissaasa qulakkeerneqarnissaannik pisariaqartitsineq

Aatsitassat ataasiaannarluni tunineqarsinnaapput, kinguaariillu kinguaassamik periarfissaarunnerannik kinguneqartumik aatsitassanik piiaaneq tunisaqarnerlu tunngavigalugit imminnut atugarissaarnerulersippata tamanna ileqqorissaarnissamik tunngaveqarluni isiginninneq aallaavigalugu eqqarsarnartoqarpoq. Tamatumani pinngortitami pisuussutinit killilinnit allanit aatsitassat allaanerussuteqanngillat. Assersuutigalugu nakkutigineqanngitsumik aallaaniarluta timmissat ilaat, soorlu mitit, nungukkutsigit kinguaassagut mitinik piniarsinnaanermik mitertorsinnaanermillu periarfissaarutissavagut. Aatsitassanut timmissanullu aaqqiissutissat assigiipput, tassalu pisuussutinit *iluanaarutit* kisiisa atornissaat. Mitit eqqarsaatigalugit tamanna isumaqarpoq mitit taamaallaat ikinnerusut pisarisarlugillu atussagigut (Tassa timmiaqassutsikkut pisarisinnaasat sinnernagit), taamaalilluni timmissat sinneruttut kingoqqisinnaaqqullugit. Aatsitassat eqqarsaatigalugit tamanna isumaqarpoq *iluanaarutit* kisiisa atussagigut, tassa imaappoq aningaasanit aatsitassanit tunisinitigut pissarsiatsinnit erniat. Maannakkorpiaq taamatut immitsinnut killilersulernitsigut kinguaassatta pisuussutitsinnik pissarsisinnaanissaat qulakkiissavarput.

Periuseq tamanna Norgimi uuliamut aningaasaateqarfimmut atorneqarpoq, paasisutissiissutigineqartummi malillugit aningaasanit katersukkanit iluanaarutit kisiisa atorneqarnissaat uuliamut aningaasaateqarfiup anguniarimmagu. Nunatsinnili aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfimmi aningaasaatit atorneqarnissaanni taamatut killilersuisoqanngilaq. Taamatut toqqaasimanermut tunngavigineqartoq pillugu paasisutissanik erseqqinnerusunik inatsisissatut siunnersuummi ajoraluartumik peqanngilaq. Aappassaaneerinermut akissuteqaamminni apeqqut tamanna Naalakkersuisut oqaaseqaateqarfīgissagaat ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa.

Aatsitassarsiornermut Aningaasaateqarfimmi aningaasat katersorneqartut erniaannaasa atornissaat inuiaqatigiittut naammagissanngikkutsigu, kinguaariinnut tulluuttunut ileqqorissaanermik tunngaveqartumik pisussaaffitta peqqaatigut minnerpaamik suliniutinut naleqassutsimik atugarissaanermillu ataavartunik pilersitsisunut aatsitassanit nalillit aningaasaliissutigissagigut. Taakku assersuutigalugit tassaasinnaapput ilinniartitaanernut aningaasaliinerit, maanna kinguaariinnullu tulluuttunut atugarissaarnerulersitsinissamut tunngavissamik qulakkeerisinnaasut.

Aatsitassarsiornermulli aningaasaateqarfimmi aningaasanit iluanaarutaannaat nunatta aningaasaqarneranut atorneqannginnissaat inatsisissatut siunnersuutikkut Naalakkersuisut pilersaarput. Suliassaqarfinnut nunatsinnut nuunneqartunut

Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsineranni ingerlaavartumik aningaasartuutitut aatsitassarsiornermillu ingerlatanut aningaasaliinerimi aningaasartuutitut aningaasaateqarfimmi aningaasat tamakkerlutik atorneqarsinnaassasut Naalakkersuisut taamaalillutik pilersaarput. Aatsitassarsiornermi ingerlatanut aningaasartuutit aningaasaliinerillu kinguaariinnut tullinnguuttunut iluaqutaasinnaasumik toqqaannartumik toqqaanngitsumilluunniit iluanaaruteqartitsinissamut periarfissiipput. Akerlianik suliassaqarfiit Naalagaaffimmit nunatsinnut nuunneqartut ingerlanneqarnerisa aningaasalersorneqarnissaannut aatsitassarsiornermut aningaasaateqarfiup aningaasaataanik atuineq iliusaavoq nalorninarnerusoq, tassami taamaaliornikkut naleqassutsimik atugarissaarnermillu ataavartunik pilersitsisoqassanngimmat.

4.2.8 Aningaasaateqarfiup aningaasaataanik aqutsineq

Inatsimmi § 28-mi aalajangersakkat malillugit aningaasaateqarfiup aningaasaataasa ulluinnarni aqunneqarnerat aqutsisumik taaneqartumik isumagineqassaaq. Taamatut oqarneq qanorpiaq isumaqarnerisoq aalajangersakkami inatsimmulluunniit nassuiaatini ajoraluartumik allassimanngilaq. Aqutsisorli aningaasaqarnermik ingerlatsineq pillugu inatsimmi ilaatinneqarsimasuussaaq aammalu pappialanik nalilinnik niuerneramik ingerlatsinissamut akuersissuteqassalluni. Taamaalillunilu tamatumani pineqartoq tassaasinnaavoq aningaaserivik aningaasalersuisutulluunniit ingerlatseqatigiiffik.

§ 28, imm. 1 naapertorlugu aqutsisoq Naalakkersuisunit toqqaarneqassaaq. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut mianerissallugit suut pingaartissinnaaneraat aalajangersakkami inatsimmulluunniit nassuiaatini ajoraluartumik ersarissumik allassimanngilaq.

Aqutsisumilli toqqaaneq sukumiisumik isumaliutigineqaaqqaarluni aatsaat pissasoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Aqutsisumik naleqqunnerpaamik nassaarniarluni aningaasaqarnikkut niuerfiit sukumiisumik ujaasiffiginissaat pisariaqassaaq. Tamanna suliassap tamanut suliariumannittussarsiorneratigut pisinnaalluarpoq.

Aningaasaateqarfimmi aningaasat katersorneqartut sapinngisamik pitsaanerpaamik ernialersorneqarnissaannik qulakkeerinissaaq aqutsisumik toqqaanermi kisimi pingaartinneqartariaqarpoq.

Aammattaaq suliffeqarfiit allat suliamik akikinnerusumik pitsaanerumilluunniit ingerlatsinnaasorineqarpata aqutsisup taarserneqarnissaanik akulikitsumik isumaliutiginnittoqartariaqarpoq.

Kiisalu uuttuutit qitiusumit aalajangersarneqartut aammalu ileqqorissaarnissami periutsit aalajangersimasut naapertorlugit aningaasaateqarfimmi aningaasaatit ernialersugaanissaat aqutsisup ersarissumik anguniagassaatut aalajangersarneqartariaqarpoq.

5. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Siunnersuutip akuersissutigineqarnera pisortanut namminersortunulluunniit annertunerusumik aningaasartuuteqarnermik isertitaqarnermilluunniit immini kinguneqassanngilaq. Inatsimmik aqutsineq aningaasaliissutitigut tunngavissaritat ilisimaneqareersut iluanni pissaaq.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Inatsisissatut siunnersuutip pingajussaaneernejarnissaanut allannguutissatut siunnersuutini arlalinnik Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiisummi qinnuigai.

Inatsisartut aappassaaneerinerat tunngavigalugu Inatsisartut inaarutaasumik pingajussaarinnissaat sioqqullugu inatsisissatut siunnersuut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut suliareqqitassanngorlugu ingerlateqqinneqassasoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap **inassutigaa**.

Taamatut oqaaseqarluni Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Augusta Salling,
siulittaasoq

Agathe Fontain

Isak Davidsen

Palle Christiansen

Otto Jeremiassen

Ilanngussaq 1 (Qarasaasiatigut pigineqanngilaq)

Ilanngussaq 2 (Qarasaasiatigut pigineqanngilaq)